

390995

24

Βιβλίο 12. Η. 64 ψ

ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ

Χρονικό τῶν εἰκαστικῶν τεχνῶν

ΟΙ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΤΟΥ Γ. ΓΑΪΤΗ

Τῆς κ. Ἐφης Ραυτοπούλου - Ἀνδρεάδη

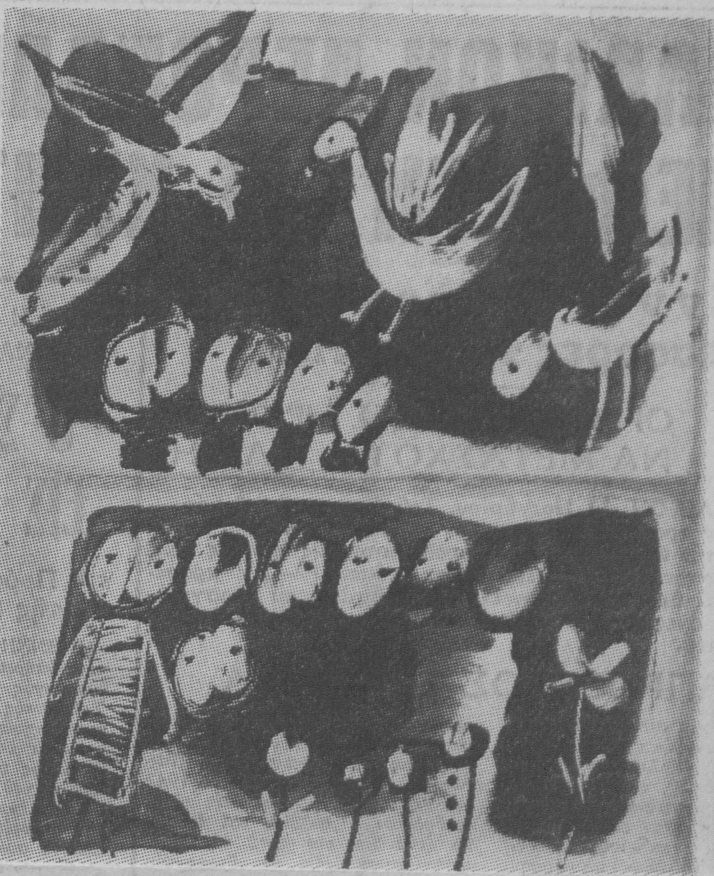
Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ Γαίτης μοιάζει με τούς παλιούς πραγματευτάδες, πού στίς καρότσες τους μεταφέρανε ἀπ' τήν πρωτεύουσα στίς μικρές χαμένες πολιτείες, κάθε νέα ἐπιταγή τῆς μόδας. Ἔτσι κι' ὁ Γαίτης, ἤταν ὁ πρῶτος πού ἀρνήθηκε τήν εἰκόνα στόν τόπο μας καί τώρα φέρνει ἀπ' τό Παρίσι τά μηνύματα γιά ἔρευνα καί προσήλωση σέ μία νέα «εἰκόνα».

Στήν ἔκθεσή του τῆς γκαλερί Μέρλιν φαίνεται νά βρίσκει ὁ ἴδιος σέ τούτη τή στροφή μία τόνωση γιά τά μέσα του καί μία ἰσορροπία τῶν δυνατοτήτων του.

Ἡ εἰκόνα πού τόν ἀπασχολεῖ εἶναι ἡ εἰκόνα τῶν πλήθους. Ἐνα πλήθος σχεδιασμένο μέ ἄνεση, μέ μία γραμμή πού τόν φανερόνει κινησιακά ἀδέσμευτο, χωρίς συμπλέγματα καί μ' ἕνα χρώμα γεμάτο διακοσμητική εὐρυθμία. Οἱ μονάδες τοῦ πλήθους αὐτοῦ, μισο-φασματικές παρουσίες, μισο-παιδικά ἀνδρείκελα, συνωστίζονται σέ ροές ἢ διασπέρνεται μέσα στόν πίνακα, συνδέοντας τίς διάφορες χρωματικές κηλίδες.

«Μυθολογία τῆς καθημερινῆς ζωῆς» ὀνομάζει μία σειρά ἀπό ἔργα του ὁ Γαίτης, κι' αὐτήν ἔχει τήν πρόθεση νά μάς διηγηθεῖ. Ὅμως ἡ ἐπανάληψη τῶν διάφορων συνθετικῶν του συνδυασμῶν δέν ἀφήνει περιθώρια γιά μία στάση ἐσωτερικότερη ἢ μία κριτική ἀντιμετώπιση τῆς πραγματικότητας. Ἄν ἡ μονοτονία αὐτῆς τῆς ἐπανάληψης γίνεται βαρετή, δέ φτάνει ποτέ νά γίνει πραγματικά ἐφιαλτική, ὅπως μέσα ἀπ' τούς τίτλους τῶν ἔργων του φαίνεται νά ἐπιδιώκει. Οἱ σειρές τῶν μεταμορφώσεων σέ τύπο «εἰκονογραφημένων» — τόσο συνηθισμένες τώρα τελευταία — ὅπου γυμνάζει τή φαντασία του καί τίς ἔμμονες ἰδέες του ὁ Γαίτης, ὅπως τοῦ ἐντομου-σκελετοῦ κ.λ.π., δέν ξεφεύγουν ἀπό ἕναν ἐπιφανειακά πανηγυριώτικο χαρακτήρα γιά νά γίνουν μακάβριες νύξεις στό εἶδος τοῦ Κάφκα. Κι' αὐτό, γιάτι δέν ὑπάρχει οὔτε ἡ ἀπαραίτητη συγκίνηση, οὔτε ἡ διαρκῆ ἐπαφή μέ τίς ὑποσυνειδητές διαστάσεις τοῦ πίνακα.

Κατά καιροῦς ἀναγνωρίζουμε μία ποιητική αἰχμή πού θυμίζει Σαγκάλ, πού μένει ὅμως χωρίς ἀντίκρουσμα καί χωρίς συνέπειες. Γι' αὐτό κι' οἱ πιό πετυχημένες του προσπάθειες εἶναι ὅταν ἀκολουθεῖ ἕνα καθαρά ὀπτικό εὐρημα, ὅπως στόν «Κινηματογράφο», ἢ ὅταν ἡ διάρθρωση τοῦ πίνακα ἀκολουθεῖ μία πιό ρεαλιστική ὀργανική λύση, ὅπως τά παράθυρα στό «Καλημέρα», Σ' αὐτά, ὅπως καί σέ μερικά ἄλλα ἔργα του, βρίσκουμε τόν ἀέρα μιάς ξεκάθαρης ἀντιμετώπισης καί μιάς γνήσια ἀπλής αἰσθαντικότητας, πού πάντα γοητεύουν στό ἔργο τοῦ Γαίτη.

ΕΝΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΓΑΪΤΗ

ΝΕΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΣΤΟΥΣ ΑΡΧΑΝΕΣ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ, 11 Νοεμβρίου. Τοῦ ἀτακτοκροῦ μας. — Ἐνῶ συνεχίζονται οἱ ἀρχαιολογικές ἀνασκαφές στήν κωμόπολη τῶν Ἀρχάνων ὑπό τήν διεύθυνση τοῦ ἐπιμελητοῦ ἀρχαιοτήτων Ἡρακλείου κ. Σακελλαράκη ἀπεκαλύφθη μεγαλοπρεπῆς εἴσοδος, ἡ ὁποία διά μέσου δύο παρα-

στάδων καί δύο κίωνων, ἐν συνεχείᾳ δέ διά πολυθύρου ὁδηγεῖ σέ μεγάλο διάδρομο, διακλαδίζόμενο σέ μικρότερες. Τέσσαρες λίθινοι ἀμφίκλιτοι θωμοὶ ἐξαιρέτου κατασκευῆς διατηροῦνται ἀκόμη. Παρόμοιοι θωμοὶ ἀνευρίσκονται γιῶ πρώτη φορά, μέχρι σήμερα δέ ἦσαν γνωστοί μόνο ἀπό παραστάσεις, ὅπως ἐκείνη τῆς Πύλης τῶν Λεόντων τῶν Μυκηνῶν, στήν ὁποία οἱ λείοντες πατοῦν σέ θωμό σάν αὐτοῦς πού εὐρέθησαν τέραι.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΟΡΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΜΗΡΟ ΜΠΕΚΕ

Τήν Κυριακή τῶ πρωί, στίς 11, στήν αἴθουσα τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας Ἀθηνῶν τῆς Πνευματικῆς Σωματεῖα Κωνσταντινουπόλεως τῆς πρωτεύουσας καί τοῦ Πειραιῶς σέ εορτή πού διοργανώνουν θά ἀποτίσουν φόρο τιμῆς στόν Κωνσταντινουπολίτη ποιητή Ὅμηρο Μπεκε. Θά μιλήσουν ἡ κ. Ἀθηνά Σπανοῦδη καί οἱ κ.κ. Γεώργιος Θεοτοκῆς, Μελλῆς Νικολαΐδης καί Μιχ. Κανελλάκης γιά τό ἔργο τοῦ ποιητοῦ, ἡ κ. Ἐλένη Χαλκιάκη θά ἀναγνώσῃ ἐπιγραμματά του καί

Ἡ εἴσοδος τοῦ μινωικοῦ κριτακοῦ συγκροτήματος Ἀρχάνων εἶναι ἀπόκοψη μέν μέ τεράστιες τοιχογραφίες μήκους τριῶν μέτρων, ὕψους ἑνός καί ἡμισίου, οἱ ὁποῖες καί διατηροῦνται στίς θέσεις τους. Βρέθηκαν, ἐπίσης, 39 τριποδικεῖς τράπεζες προσφωρῶν μέ γραπτάς ἐπιγραφάς διάφορων χρωμάτων. Γενικά ἐπισημαίνεται ἡ ὁμοίη ἀπὸ τὸ κείμενο εἶναι τὸ θερινὸ ἀνάκτορο τῶν βασιλέων τῆς Κνωσοῦ.

